

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Tumov drevored 6
5220 Tolmin
T 05 381 15 26
F 05 388 32 13
knjiznica@tol.sik.si

POROČILO O DELU Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2015

Vsebina:

1 Prihodki in odhodki v letu 2015	3
2 Knjižnično gradivo	3
2.1 Nabava	
2.2 Darovi	
2.3 Odpisi	
2.4 Knjižnična zbirka	
3 Izposoja	6
4 Člani in obiskovalci	7
4.1 Obisk	
4.2 Aktivni člani	
4.3 Starostna struktura članov	
4.4 Novi člani	
5 Telefonske in E – storitve (virtualni obiskovalci)	9
5.1 Uporaba bibliofona	
5.2 Transakcije preko OPACa	
5.3 Uporaba spletne strani	
5.4 Uporaba elektronskih baz podatkov	
5.5 Uporaba omrežja Eduroam in Libroam	
5.6 Družbena omrežja	
6 Odprtost	10
7 Posamezne enote	10
7.1 Potujoča knjižnica	
7.2 Dostavna knjižnica	
8 Ostale dejavnosti	11
8.1 Organiziranje dejavnosti za vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje	11
8.2 Bibliopedagoško delo in spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade	12
8.3 Spodbujanje bralne kulture za odrasle	15
8.4 Prireditve	16
8.5 Domoznansko gradivo	18
8.6 Oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami	18
8.7 Strokovna pomoč in sodelovanje	18
8.8 Ostalo	19
8.9 Promocija knjižnice in dejavnosti	21
9 Sredstva in investicije	21
9.1 Sredstva, pridobljena na razpisih	
9.2 Donacije in sponzorstva	
9.3 Investicije in investicijsko vzdrževanje	

Priloge¹:

- Priloga I.: Podatki o finančnem poslovanju iz Letnega poročila za leto 2015
- Priloga II.: Statistični podatki za leto 2015
- Priloga III.: Evidenca dejavnosti
- Priloga IV.: Seznam prireditvev
- Priloga V.: Seznam razstav v Mali galeriji
- Priloga VI.: Poročilo o delu domoznanskega oddelka

1 Priloge so po predhodni najavi na vpogled v upravi knjižnice.

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

V letu 2015 je Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin izvajala knjižnično dejavnost na območju občin Tolmin, Kobarid in Bovec v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (Ur. l. 87/2001 in 92/2015) in Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin.

Osnovna knjižnična dejavnost je obsegala zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva, posredovanje informacij o gradivu in iz gradiva ter omogočanje dostopa do interneta in elektronskih publikacij. Kot splošna knjižnica smo izvajali tudi druge zakonsko določene dejavnosti, ki so namenjene vseživljenjskemu izobraževanju ter spodbujanju bralne kulture, organizirali smo različne prireditve, skrbeli za domoznansko gradivo, namenjali posebno skrb skupinam s posebnimi potrebami ter skrbeli za strokovno pomoč knjižnicam na našem področju.

1 Prihodki in odhodki v letu 2015

V letu 2015 je bila ponovno uvedena članarina, saj sredstva, ki sta jih Občini Tolmin in Kobarid v proračunu namenili za knjižnično dejavnost, niso omogočala izvajanja knjižničnih storitev in dejavnosti v enakem obsegu in kvaliteti kot v preteklih letih.

Finančno poročilo o prihodkih in odhodkih je Priloga I. tega poročila.

2 Knjižnično gradivo

2.1 Nabava

Načrtovano: 4.824 izvodov novega gradiva²

Doseženo: 5.705 izvodov³ (2.618 naslovov)

V lanskem letu: 6.399 izvodov

Knjižnica je gradivo kupovala v skladu s priporočenimi strokovnimi standardi in ga razporedila v vse svoje enote. Kupljeno gradivo so strokovni delavci katalogizirali s pomočjo programa COBISS2/Katalogizacija, lokalne podatke o gradivu so vnašali s programom COBISS3/Zaloga.

Knjižnično gradivo

V letu 2015 je knjižnica kupila **5.705** izvodov gradiva (694 enot manj kot v letu 2014) ali 2.616 naslovov (342 naslovov manj kot v letu 2014).

2 Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin v letu 2015 je dosegljiv na http://www.tol.sik.si/wp-content/uploads/2014/09/Nacrt_nakupa_knjiznicnega_gradiva_za_letu_2015.pdf

3 Več informacij o nakupu gradiva v letu 2015 je v Zaključnem poročilu Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah 2015, ki je na vpogled v upravi knjižnice.

Nakup gradiva v letu 2015 (enote)

	2014	2015	Razlika	%	Delež od skupnega
Knjižnica Tolmin	3.148	2.756	-392	-12,46%	48,30%
Knjižnica Kobarid	662	710	48	7,20%	12,40%
Knjižnica Bovec	1.302	1.116	-186	-14,30%	19,60%
Potujoča knjižnica	1.287	1.123	-164	-12,70%	19,70%
SKUPAJ	6.399	5.705	694	-10,85%	100,00%

Zaradi zmanjšanja sredstev iz občinskih proračunov (za 8.348,00 € v primerjavi z letom 2014) smo za vse knjižnice, razen za Knjižnico Kobarid, kupili manj gradiva kot v letu 2014.

V primerjavi s preteklim letom smo za Knjižnico Kobarid za enak obseg sredstev kupili 48 enot gradiva več ali 7,2 % več gradiva. Kljub povečanju nakupa v primerjavi s predhodnim letom se je za Knjižnico Kobarid že dve leti zapored kupilo bistveno manj gradiva kot za Knjižnico Bovec, čeprav je izposoje, obiska, potencialnih bralcev več kot v Knjižnici Bovec.

Razmerja:

	Priporočeno razmerje	Doseženo razmerje
knjižno : neknjižno gradivo (izvod)	90 % : 10 %	90,46 % : 9,54 % (5.161 izvod : 544 izvod)
gradivo za odrasle : gradivo za otroke in mlade (naslovi)	70–75 % : 25–30 %	70 % : 30 % (1.833 naslovov : 785 naslovov)
strokovno : leposlovno gradivo (naslovi)	60 % : 40 %	57 % : 43 % (1.483 naslovov : 1.135 naslovov)

E-knjige

Načrtovano: 400 naslovov

Doseženo: 436 naslovov

V lanskem letu: 310 naslovov

Knjižnica svojim članom od 1. 7. 2013 omogoča brezplačno izposajo elektronskih knjig preko portala Biblos. Na voljo je leposlovje in strokovna literatura za odrasle in mladino v slovenskem jeziku. Konec leta 2015 je bilo na Bibliosu na voljo 1.402 naslovov e-knjig (od tega 190 brezplačnih). Člani tolminske knjižnice so imeli dostop do 436 naslovov (ali do 31 % vseh naslovov), od tega smo jih 190 dobili brezplačno v okviru plačane uporabnine za portal, za 75 naslovov smo kupili licenco v letu 2015, za 171 naslovov pa smo licence kupili že v letih 2013 in 2014.

Na računalniških usposabljanjih bomo uporabnike učili postopka izposoje e-knjig ter uporabe e-bralnika in tabličnega računalnika.

Bralci so si lahko izposojali tudi e-knjige v angleškem jeziku iz zbirke (eBook Public Library Collection) ponudnika EBSCO hosta. Zbirka obsega okoli 40.000 knjig.

Serijsko gradivo

V osrednji Knjižnici Tolmin je bilo dostopno 151 naslovov (od tega 15 brezplačnikov) informativnega in drugega periodičnega tiska, v Knjižnici Kobarid 44 (od tega 15 brezplačnikov), Bovec 67 (od tega 15 brezplačnikov) in Potujoči knjižnici 37 (povprečno na krajevno knjižnico 49 naslovov).

Knjižničarski standardi priporočajo, da ima osrednja knjižnica najmanj 100 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska, vsaka organizacijska enota pa 30 naslovov.

Knjižnica v skladišču tolminske knjižnice hrani približno 40 naslovov informativnega periodičnega tiska, večina pa se odpiše ob koncu leta oz. ob zaključku letnika.

2.2 Darovi

Načrtovano: 500 izvodov

Doseženo: 666 izvodov

V lanskem letu: 535 izvodov

V letu 2015 je knjižnica katalogizirala **666** izvodov gradiva (131 izvodov več kot v letu 2014), ki so jih knjižnici podarili različni darovalci.

2.3 Odpis gradiva

Načrtovano: 3.800 izvodov odpisanega gradiva

Doseženo: 3.687 izvodov

V lanskem letu: 4.106 izvodov

V skladu s ciljem strateškega načrta⁴ smo v letu 2015 izločali in preusmerjali knjižnično gradivo (v skladišče) po strokovnih kriterijih in v skladu z zakonodajo.

Odpisano je bilo **3.687** izvodov (kar je 419 izvodov manj kot v letu 2014) podvojenega, zastarelega, poškodovanega ali manjkajočega gradiva. Od tega so bralci izgubili in poravnali odškodnino za 34 izvodov.

2.4 Knjižnična zbirka⁵

Na dan 31. 12. 2015 je knjižnica hranila⁶ 184.496 izvodov gradiva. Od tega 90.072 izvodov Knjižnica Tolmin, 29.418 izvodov Knjižnica Kobarid, 34.164 izvodov Knjižnica Bovec in 30.842 izvodov Potujoča knjižnica.

Od vsega gradiva je računalniško katalogiziranega približno 93,76 % gradiva.

Ocenjujemo, da je v skladišču v Tolminu še 11.520 enot starejšega gradiva in starejših letnikov serijskih publikacij, ki niso katalogizirani.

Dne 31. 12. 2015 je bilo v knjižnični zbirki 162.728 izvodov knjižnega gradiva (88,20 %) in 21.768 izvodov neknjižnega gradiva (11,80 %).

4 Ukrep 2 Izločanje in preusmerjanje knjižničnega gradiva (v skladišče) po strokovnih kriterijih in v skladu z zakonodajo za doseganje CILJa 1 Povečanje uporabe knjižnične zbirke.

5 Stanje knjižnične zbirke je podrobneje predstavljeno v Dokumentu o nabavni politiki Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin v obdobju 2016–2020, ki je dostopen na: <http://www.tol.sik.si/wp-content/uploads/2014/11/Dokument-nabavne-politike-2016-2020.pdf>

6 V skupni številki knjižnične zbirke je že odšteto tudi odpisano gradivo v letu 2015.

3 Izposoja na dom

Načrtovano: 232.000 izvodov

Doseženo: 246.612 izvodov

V lanskem letu: 242.549 izvodov

V letu 2015 so si člani na dom⁷ izposodili oz. podaljšali **246.612** izvodov gradiva (4.063 izvodov ali 1,6 % več kot v letu 2014), od tega je bilo 246.207 izvodov (fizičnega) knjižničnega gradiva in 405 izposoj e-knjig (0,16 % od vse izposoje).

Število izposojenih (fizičnih) izvodov v letu 2015

	2014	2015	Razlika	%	Delež od skupnega
Knjižnica Tolmin	122.006	125.835	3.829	3,10%	51,00%
Knjižnica Kobarid	39.847	38.755	-1.092	-2,80%	16,00%
Knjižnica Bovec	30.895	31.709	814	2,60%	13,00%
Potujoča knjižnica	49.801	49.908	107	0,20%	20,00%
SKUPAJ	242.549	246.207	3.658	1,50%	100,00%

Največji porast izposoje v primerjavi z lanskim letom je bil v Knjižnici Tolmin (povečanje za 3.829 enot ali 3,1 %). Edino v Knjižnici Kobarid je število izposojenih enot padlo (za 1.092 enot ali 2,8 %), kar je najbrž posledica zmanjšanja nakup gradiva v zadnjih dveh letih.

Knjižnica je izposodila⁸ 247.661 izvodov gradiva za odrasle (59,88 %) in 98.951 izvodov gradiva za otroke in mladino (40,12 %). V primerjavi z letom 2014 smo za oboje izposodili več gradiva, pri otrocih skoraj za 3.000 izvodov več.

Med izposojenimi enotami je bilo 93,73 % knjižnega gradiva (231.131 enot) in 6,23 % neknjižnega gradiva (15.481 enot). V primerjavi z letom 2014 smo izposodili več neknjižnega gradiva (1.670 enot več).

V letu 2015 je bilo izposojenih 5.291 enot serijskih publikacij (84 več kot lani) ali 2,15 % od vsega izposojenega gradiva.

Povprečna izposoja na dan (295 delovnih dni) je bila 835 izvodov.

V letu 2015 je v povprečju posamezen član knjižnico obiskal 16.2 x krat in si izposodil 42.7 izvodov gradiva.

Preko knjigomata je bilo v Tolminu in Bovcu izposojenih 12.371 izvodov gradiva (1.644 manj kot lani), kar predstavlja 5 % od celotne izposoje. Knjigomat v Knjižnici Bovec je bil dolgo časa v popravilu.

⁷ Knjižnica ne vodi evidence o (čitalniški) izposoji v knjižnici.

⁸ V razmerja so vključeni tudi podatki o izposoji e-knjig.

4 Člani in obiskovalci

Po podatkih Statističnega urada RS je dne 1. 1. 2015 na območju treh občin živel:

	Vsi prebivalci	%
Občina Tolmin	11.385	61,03%
Občina Kobarid	4.135	22,17%
Občina Bovec	3.134	16,80%
skupaj	18.654	100,00%

4.1 Obisk

Načrtovano: 88.000 obiskov

Doseženo: 93.377 obiskov

V lanskem letu: 96.646 obiskov

V knjižnici smo v letu 2015 zabeležili **93.377** obiskov⁹, kar je 3.269 manj kot lani.

V knjižnici Tolmin je bilo 51.964 obiskov ali 56 % od vseh obiskov (od tega 103 na Dostavni knjižnici), v knjižnici Kobarid 17.363 obiskov (ali 19 %), v knjižnici Bovec 15.511 obiskov (ali 17 %) in na Potujoči knjižnici 8.539 obiskov (ali 9 %).

Število obiskov se je zmanjšalo v vseh knjižnicah, razen v Knjižnici Tolmin, v povprečju za 3,5 %. Najbolj se je število obiskov zmanjšalo v Knjižnici Bovec.

Na dan (295 delovnih dni) je bilo povprečno 316 obiskov.

Če obisku zaradi izposoje ali vračanja gradiva in dostopa do interneta prištejemo še obiskovalce prireditelj in raznih dejavnosti, potem je bilo v letu 2015 okoli 100.000 fizičnih obiskov.

4.2 Aktivni člani

Načrtovano: 5.200 aktivnih članov

Doseženo: 5.763 članov

V lanskem letu: 6.232 članov

Matično knjižnico in njene enote je obiskovalo **5.763** aktivnih članov¹⁰ (kar je 469 aktivnih članov ali 7,5 % manj kot lani).

Število aktivnih članov se je po pričakovanjih znižalo v vseh naših knjižnicah, odstotek aktivnih članov se je najbolj znižal v Knjižnici Kobarid. Vzrok za znižanje števila aktivnih članov je uvedba članarine v letu 2015 in splošni negativni demografski trendi.

⁹ Upoštevani so samo obiskovalci, ki si v knjižnici izposodijo ali vrnejo gradivo, uporabijo dostop do interneta, ne pa tudi obiskovalci prireditelj, ur pravljic, tečajev, obiski predšolskih in šolskih skupin,....

¹⁰ Razlika v seštevku po posameznih enotah (7.251 članov) nastane zaradi aktivnih članov (1.488 članov), ki obiskujejo več knjižnic.

Aktivni člani v letu 2015				
	2014	2015	Razlika	%
Knjižnica Tolmin	4.185	3.898	-298	-7,20%
Knjižnica Kobarid	1.560	1.389	-171	-11,00%
Knjižnica Bovec	994	943	-51	-5,20%
Potujoča knjižnica	1.039	1.032	-7	-0,70%
seštevek po knjižnicah		7.262		
SKUPAJ	6.232	5.763	-469	-7,50%

Pregled članov po občinah pokaže, da knjižnico obiskuje 29,38 % tolminskih občanov (3.345 članov), 30,57 % kobariških (1.264 članov) in 26,00 % bovških občanov (815 članov)¹¹. Povprečni delež včlanjenih prebivalcev za vse tri občine je 29,07 %. Slovensko povprečje za leto 2014 je 23,82 %.

4.3 Starostna struktura članov

Starostna struktura članov knjižnice se le deloma ujema s starostno strukturo prebivalstva v treh občinah.

	prebivalci ¹²		Povprečje Slovenija	Aktivni člani iz Posočja	Delež v strukturi članov
vsi	18.654	100,00%		5.334 ¹³	100,00%
0 – 14 let	2.508	13,44%	14,75%	1.204	22,57%
15 – 64 let	12.077	64,75%		3.713	69,61%
nad 65 let	4.069	21,81%	17,91%	417	7,82%

Od vseh otrok v Posočju v starosti od 0 do vključno 14 let je bilo v letu 2015 v knjižnico včlanjenih 1.204 otrok oz. 48 % vseh otrok. Otroci predstavljajo 22,57 % naših članov, kar je veliko več, kot je njihov delež v strukturi prebivalstva v Posočju.

Zanje smo v letu 2015 kupili 30 % naslovov od vsega kupljenega gradiva, izposodili so si 40,12 % izvodov vsega izposojenega gradiva.

Starejši uporabniki nad 65 let predstavljajo 7,82 % naših članov, kar je veliko manj, kot pa je njihov delež v strukturi prebivalstva.

4.4 Novi člani

Načrtovano: 400 novih članov

Doseženo: 611 članov

V lanskem letu: 685 članov

V letu 2015 se je v knjižnico vpisalo **611** novih članov, kar je 74 manj kot 2014.

¹¹ Upoštevani so člani, ki imajo stalno bivališče ali sedež v občin Tolmin, Kobarid in Bovec.

¹² Po podatkih Statističnega urada na dan 1.1. 2015.

¹³ V podatku o skupnem številu aktivnih članov s stalnim bivališčem v treh občinah niso vključene pravne osebe.

5. Telefonske in E- storitve (virtualni obiskovalci)

Storitve knjižnice uporablja tudi vse več „virtualnih“ obiskovalcev.

5.1 Uporaba bibliofona

Knjižnica od leta 2007 omogoča storitve preko Bibliofona. Telefonskih podaljševanj gradiva preko klicne številke Bibliofona je vsako leto manj, saj člani za podaljševanje gradiva uporabljajo spletno storitev Moja knjižnica. Člani pogosteje uporabljajo drugi dve storitvi; SMS obveščanje o rezerviranem gradivu in SMS obveščanje o gradivu pred iztekom izposoje.

V letu 2015 je bilo vseh klicev 432. Vseh poslanih SMS je bilo 1.368, kar je 371 več kot v letu 2014.

5.2 Transakcije preko OPACa

Vse več bralcev uporablja e-možnosti naročanja in rezerviranja gradiva, predvsem pa podaljševanja gradiva preko e-kataloga COBISS/OPAC.

Člani so v letu 2015 naredili 17.333 transakcij preko OPACa, kar je 1.779 transakcij več kot v letu 2014. Od tega je bilo 1.588 naročenih izvodov, 1.011 rezerviranih izvodov, 214 preklicanih rezerviranih izvodov in 14.517 podaljšanih izvodov.

V povprečju vsak član naredi 3 transakcije preko OPACa na leto.

5.3 Uporaba spletne strani

V skladu s strateškim ciljem¹⁴ je s 1. 7. 2015 knjižnica dobila novo spletno stran.

“Nova spletna stran knjižnice vizualno nadaljuje celotno podobo in barvno prepoznavnost knjižnice, obogatena je z novimi vsebinami in storitvami. Zaradi najnovejših programskih rešitev je bolj funkcionalna in prijaznejša tako do obiskovalcev kot tudi do zaposlenih. Uporabnikom omogoča, da hitro najdejo želene vsebine ter na strani tudi sami aktivno sodelujejo. Mlajšim obiskovalcem je namenjena vizualno in vsebinsko prilagojena podstran.”¹⁵

V drugi polovici leta jo je obiskalo 9.652 oseb, ki so si ogledali 45.332 strani.

5.4 Uporaba elektronskih baz podatkov

V letu 2014 so preko spletne strani knjižnice uporabniki lahko dostopali do:

- podatkovne zbirke: Oxford Reference Online, Oxford English Dictionary Online in Encyclopedia Britannica, Ebsco Host ter IUS-INFO
- elektronske serijske publikacije:

Delo, Dnevnik, Finance, Knjižničarske novice, Sodobna pedagogika.

Statistika dostopa se vodi skupno za vse štiri knjižnice v novogoriškem območju (Nova Gorica, Idrija, Ajdovščina, Tolmin), razen za EBSCO host. Statistika dostopa do teh e-virov kaže, da uporabniki še zelo malo uporabljajo to možnost.

5.5 Uporaba omrežja Eduroam in Libroam

V letu 2015 je bilo na Libroam wireless omrežje 377 prijav, kar je 739 manj kot v letu 2014.

5.6 Družbena omrežja

Na facebook profilu knjižnice so obiskovalci do 31. 12. 2015 naredili 623 všečkov.

¹⁴ CILJ 2: Povečanje uporabe e-storitev knjižnice Strateškega načrta knjižnice za obdobje 2015-2020.

¹⁵ Citat iz diplomske naloge Izdelava spletne strani in grafičnih vsebin za Knjižnico Tolmin Klemna Tonklija, ki je postavil novo spletno stran.

6 Odprtost

Načrtovano: 5.800 ur odprtosti

Doseženo: 5.890 ur

V lanskem letu: 5.652 ur

V letu 2015 so bile knjižnice uporabnikom na voljo 5.890 ur, kar je 224 ur več kot v letu 2014 (Tolmin 2.525, Dostavna 40 ur, Kobarid 1.400, Bovec 1.400, Potujoča 525).

Knjižnica Tolmin

je bila za obiskovalce odprta od ponedeljka do petka od 9.00 do 19.00 ter v soboto od 9.00 do 12.00. Knjižnica je v juliju in avgustu poslovala po skrajšanem urniku, in sicer: pon. in tor. 13.00 – 20.00 ter sre., čet. in pet. 8.00 – 15.00, sobota zaprto.

Knjižnica Kobarid

je bila odprta pon., sre. in pet. 13.00 – 19.00 ter tor. in čet. 9.00 – 14.00. V juliju in avgustu je knjižnica poslovala po skrajšanem urniku: pon. in sred. 14.00 – 19.00 ter tor., čet. in pet. 8.00 – 13.00.

Knjižnica Bovec

je bila odprta pon., sre. in pet. 13.00 – 19.00 ter tor. in čet. 9.00 – 14.00. V juliju in avgustu je knjižnica poslovala po skrajšanem urniku: pon. in sred. 14.00 – 19.00 ter tor., čet. in pet. 8.00 – 13.00.

Potujoča knjižnica in Dostavna knjižnica sta svoje bralce obiskovali po letnem razporedu. Na Potujoči knjižnici je zaradi cestnih zapor odpadlo nekaj obiskov na posameznih postajališčih.

7 Enote Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin

7.1 Potujoča knjižnica

Potujoča knjižnica je v letu 2015 obiskovala 80 postajališč v treh posoških občinah.

Na Potujoči knjižnici se izposodi ena petina (20 % ali 49.908 izvodov gradiva) celotne izposoje knjižnice.

Delež obiskovalcev znaša 9 % (ali 8.539 obiskov) od vseh obiskov knjižnic. Ta podatek ni točen, saj obiskujejo veliko šol in vrtcev, kjer si skupina otrok izposodi gradivo na eno samo člansko izkaznico (vsak mesec cca. 500 otrok).

7.2 Dostavna knjižnica

V skladu s planom za 2015 je Dostavna knjižnica enkrat mesečno s kombijem obiskovala 5 vasi v občini Tolmin (Stržišče, Logaršče, Zadlaz-Žabče, Čadrg, Zadlaz-Čadrg). Izposojeno je bilo 917 (115 izvodov več kot lani) izvodov gradiva 11 aktivnim članom.

8 Ostale dejavnosti

8.1 Organiziranje dejavnosti za vseživljenjsko učenje

V letu 2015 smo v skladu s strateškim načrtom¹⁶ izvajali dve vrsti informacijskega opismenjevanja:

1. tečaji za samostojno uporabo knjižnice in njenih storitev
 - Iskanje gradiva in informacij v katalogu COBISS/OPAC
 - Izposoja e-knjige
 - Iskanje po e-podatkovnih zbirkah, ki jih ponuja knjižnicah

2. ostali računalniški tečaji:
 - Spoznavanje računalnika
 - Oblikovanje besedila v Wordu
 - PowerPoint
 - Iskanje po internetu in e-pošta
 - Družabna omrežja in Skyp
 - Urejanje digitalnih fotografij

Kratki dve urni tečaji, ki jih vodijo zunanji sodelavci, so potekali v Knjižnici Tolmin (jan., feb. in mar. ter nov. in dec.), Knjižnici Kobarid (jan.) in Knjižnici Bovec (feb. in dec.). Skupno je bilo v letu 2015 izvedenih 52 ur računalniških tečajev, ki se jih je udeležilo 92 oseb (podrobneje v prilogi).

Zaradi premajhnega števila prijav ni bilo izvedenih nekaj tečajev za samostojno uporabo knjižnice in njenih storitev (iskanje po OPACu, izposoja e-knjig, iskanje in uporaba e-virov), ki pa jih moramo organizirati v skladu z Zakonom o knjižničarstvu.

V vseh knjižnicah so uporabniki imeli možnost uporabe študijskega računalnika z dostopom do svetovnega spleta in elektronskih baz podatkov.

Uredite od doma NOVO v letu 2014 in 2015

Na pobudo knjižnice so lokalne in državne ustanove (Občina Tolmin, Geodetska pisarna Tolmin, Center za socialno delo Tolmin, Upravna enota Tolmin in Zavod RS za zaposlovanje Enota Tolmin) v knjižnici predstavile svoje e-storitve za uporabnike. Predstavitve pod skupnim naslovom Uredite od doma so potekale od novembra 2014 do marca 2015 vsak prvi ponedeljek v mesecu. V letu 2015 je bil izveden še pomladni del s predavanji: E-vloga za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev in državna štipendija za polnoletne dijake in študente (Center za socialno delo Tolmin), Elektronsko poslovanje in UE Tolmin ter Predstavitev e-storitev ZRSZ.

Predavanja niso bila dobro obiskana, zato jih v letu 2016 ne bomo ponovili.

¹⁶ Ukrep 2: Promocija e-virov in usposabljanje uporabnikov za doseg CILJa 2: Povečanje uporabe e-storitev knjižnice

8.2 Bibliopedagoško delo in spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade

Obiski predšolskih otrok

V letu 2015 je tolminsko knjižnico obiskalo 13 skupin predšolskih otrok, bovško dve skupini in Potujočo knjižnico tri skupine iz vrtca, ki smo jim po dogovoru pripravili predstavitev knjižnice in/ali pravljичne ure na izbrano temo. Ob 18 obiskih si je knjižnico ogledalo in pravljico poslušalo 308 otrok, kar je 214 manj kot lani.

Obiski šolskih skupin

V letu 2015 je knjižnice obiskalo 11 šolskih skupin; dve skupini Knjižnico Tolmin, tri skupine kobariško knjižnico, ena skupina bovško knjižnico in pet skupin Potujočo knjižnico. Šolskim razredom smo predstavili knjižnice in jih učili samostojnega iskanja in izposoje gradiva. Najbolj aktivno je bilo sodelovanje z OŠ Kobarid. Na pobudo šolske knjižnice so si učenci v enem dnevu lahko ogledali tri različne knjižnice: šolsko, krajevno splošno in potujočo knjižnico.

Bibliopedagoških ur se je udeležilo 215 otrok, kar je 76 učencev več kot lani.

Ure pravljic z Lisico Mico

Knjižnica že vrsto let v jesensko-zimskem času organizira ure pravljic v vseh knjižnicah. V letu 2015 so otroci lahko dvakrat mesečno obiskovali pravljice od januarja – marca in od oktobra – decembra. Pravljice so pripovedovale bibliotekarke in zunanje sodelavke. Namenjene so bile otrokom, starejšim od 4 let. V letu 2015 smo izvedli 33 ur pravljic (v vsakem oddelku po 11), ki se jih je udeležilo 837 otrok, kar je 48 otrok več kot lani.

Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (v šolskem letu 2014/2015)

Akcija je vezana na šolsko leto in se začne prvi ponedeljek v oktobru, na svetovni dan otrok, ter konča konec aprila. Namen akcije je učencem tretjih razredov olajšati prehod na samostojno branje in jih spodbuditi k rednemu branju in obiskovanju knjižnice. Poleg učencev 3. razredov na področju občin Tolmin, Kobarid in Bovec sodelujejo tudi učenci Podružnične šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami Tolmin in varovanci Varstveno delovnega centra Tolmin.

Novost akcije v šolskem letu 2014/2015 je bil spremenjen sistem zbiranja vprašalnikov, kriterij števila prebranih knjig smo z 20 znižali na 12 knjig. Vsem učencem smo ob začetku akcije na predstavitvah razdelili mape, v katere so do marca vpisovali kratke vsebine prebranih knjig. Sodelujoči so vsak mesec vpisali vsebini dveh prebranih knjig in ob obisku za vsako prejeli žig. Konec marca so mape oddali v svojo najbližjo knjižnico.

Akcijo smo zaključili 1. aprila 2015 ob mednarodnem dnevu knjig za otroke z izobraževalno predstavo za otroke Samotni otok v izvedbi animatorjev Fun Science. Na zaključni prireditvi smo vsem, ki so prebrali 12 knjig, podelili priznanje in nagrado, MP3 predvajalnik.

V šolskem letu 2014/2015 je od 130 učencev v 3. razredih v akciji sodelovalo 77 učencev ali 59 %, od tega je vseh 12 knjig prebralo 77 učencev (59 %), skupaj so prebrali 924 knjig.

Delež tistih, ki so akcijo zaključili, se je v primerjavi s predhodnim šolskim letom zmanjšal za 21 %. Zaradi akcije se je v knjižnico včlanilo 17 otrok.

Jeseni 2015 smo začeli z novo sezono akcije za šol. leto 2015/2016. Uradni začetek akcije je bil 5. 10. 2015. Pred tem smo v knjižnicah in po šolah izvedli 17 predstavitev akcije (Tolmin 4, Kobarid 2, Bovec 1 in PK 10) za 186 otrok. Ob predstavitvi so vsi učenci v dar prejeli torbo.

Rastem s knjigo za OŠ in SŠ (v šolskem letu 2014/2015)

je vseslovenski projekt za učence 7. razredov OŠ in dijake 1. letnikov SŠ, ki je v šolskem letu 2014/2015 potekal že deveto leto zapored. Učenci in dijaki naj bi tekom šolskega leta obiskali svojo najbližjo splošno knjižnico in tako spoznali storitve in možnosti, ki jim jih ponujajo. Knjižnico v Tolminu so v letu 2015 obiskali učenci 7. razreda OŠ Tolmin in OŠ Most na Soči. Učenci OŠ Kobarid so obiskali tudi svojo knjižnico v Kobaridu, učenci 7. razreda OŠ Bovec pa svojo knjižnico v Bovcu. Ob obisku so učenci spoznali knjižnico, njeno gradivo, ureditev in dejavnosti, iskanje in podaljševanje gradiva preko OPACa, in si ogledali videopredstavitve knjige Iskanje Eve.

V okviru projekta Rastem s knjigo za srednješolce so Knjižnico Tolmin obiskali tudi dijaki 1. letnika Gimnazije Tolmin.

Skupaj je sodelovalo 180 otrok in dijakov, kar je 4 več kot lani.

V vsaj eni od naštetih bibliopedagoških dejavnosti je sodelovalo 1.726 otrok, kar je 76 manj kot lani (podrobneje v prilogi).

Knjižna uganka

Tudi v letu 2015 so mladi bralci lahko vsak mesec reševali knjižno uganko. Ob koncu meseca smo iz vsake knjižnice izžrebali enega nagrajenca, ki je pravilno odgovoril, in mu podarili nagrado. Povprečno je bilo na mesec oddanih 55 ugank.

Od 1. 7. 2015 lahko mladi bralci uganko rešujejo tudi preko spletne strani knjižnice. Vsak mesec smo izžrebali tudi po enega spletnega reševalca in mu podarili nagrado.

Slovenski knjižnično-muzejski Mega kviz v šolskem letu 2014/2015

Knjižnica je imela v tem projektu vlogo koordinatorja med Centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, ki je organizator kviza, in osnovnimi šolami. V okviru projekta Rastem s knjigo smo učencem 7. razredov predstavili reševanje kviza. Promocija Mega kviza je potekala tudi na spletni in facebook strani knjižnice.

Bralnice pod slamnikom... ob Soči

mladinski literarni festival je od 13. do 20. maja 2015 letos v Posočju potekal že četrtrič zapored. Miš založba ga je doslej organizirala s soorganizatorjema Knjižnico Domžale in Knjižnico Cirila Kosmača Tolmin, za leto 2015 pa se je kot soorganizator pridružila še Goriška knjižnica Franceta Bevka. Festivalne prireditve so potekale pod pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

Festival k sodelovanju vabi otroke v vrtcih, učence osnovnih in dijake srednjih šol ter njihove vzgojitelje in mentorje. Z branjem kvalitetnih knjig mlade bralce vzgajamo k strpnosti, multikulturalnosti in medgeneracijskemu sodelovanju. Zaradi letošnje 70-letnice konca 2. svetovne vojne in 100-letnice začetka Soške fronte so dejavnosti festivala potekale pod sloganom Mir lahko dosežemo samo z razumevanjem.

Častna gosta iz tujine sta bila nemška pisateljica Carolin Philipps, ki je za svoje delo Bela kava in posipanec prejela Unescovo nagrado za mir in strpnost, in danski pisatelj Alen Mešković. Carolin Philipps je obiskala učence na OŠ Most na Soči in OŠ Kobarid, Alen Mešković pa se je v tolminski knjižnici srečal z dijaki Gimnazije Tolmin.

Učence PŠ Breginj in OŠ Kobarid je obiskala Nina Mav Hrovat, avtorica slikanic za otroke. Zaključne prireditve po večmesečnih bralnih dejavnostih so pripravili na OŠ Kobarid, varovanci VDCja Tolmin so uprizorili pevsko-gledališko predstavo. Čebelice iz Vrtca Tolmin in Zmajčki iz Vrtca Volče so se v Knjižnici Tolmin predstavili s svojimi likovnimi izdelki na temo vojne in miru.

V dobrem tednu se je v Posočju zvrstilo 14 prireditev na različnih lokacijah, v katerih je sodelovalo preko 1.400 otrok. V celotnem festivalu je v 29 krajih na 115 prireditvah sodelovalo kar 7.400 mladih. Tako je festival iz prvotno domžalsko – tolminske lokacije prerasel v vseslovenski mladinski festival.

Ustvarjalne delavnice in ostale prireditve za otroke

V času zimskih počitnic smo otrokom predstavili tri različne družabne igre. V 24. februarja smo organizirali predstavitev pravil in turnir Yu-gi-oh! kart, 25. februarja so spoznali skrivnosti in strategije miselne igre dama, Šahovsko društvo Posočje je 26. februarja otrokom predstavilo osnove šaha in organiziralo šahovski turnir.

V oktobru so gasilke in gasilci PGD Tolmin za najmlajše zopet pripravili predstavitev svoje opreme za gašenje in reševanje. V skladu s sloganom meseca požarne varnosti 2015 »Ko zagori, naj se ti ven mudi! so uprizorili evakuacijo iz gorečih prostorov ter poskušali pogasiti goreče olje.

Društvo Mala hiša je decembra začela z ustvarjalnimi delavnicami za otroke, ki bodo potekale enkrat mesečno v Knjižnici Tolmin.

Decembra je dve skupini otrok iz vrtca Tolmin v knjižnici obiskal Dedek Mraz.

Šahovsko društvo Posočje je ob sobotah v tolminski knjižnici organiziralo nekaj šahovskih turnirjev.

Tematske razstave in sezname

Za mlade bralce smo pripravljali razstave gradiva na določeno temo. Na ta način želimo povečati izposajo poučnega gradiva. S priložnostnimi razstavami smo jih obveščali tudi o literarnih nagradah ter predstavljali knjižne novitete in kvalitetna dela.

8.3 Spodbujanje bralne kulture za odrasle

Primorci beremo

Projekt Primorci beremo je v primorskih knjižnicah potekal že devetič zapored. Največji projekt spodbujanja bralne kulture med odraslimi v Sloveniji se je začel 23. aprila in se zaključil 11. novembra 2015. Posebnost projekta je, da bralci berejo izključno leposlovna dela slovenskih avtorjev.

V letu 2015 je projekt pritegnil 887 bralcev in bralk, ki so skupaj prebrali 7.602 knjig. Takih, ki so prebrali pet proznih del in eno pesniško zbirko ter uspešno zaključili projekt, je bilo 733. V vseh oddelkih Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin je sodelovalo 83 bralk in bralcev. Med njimi jih je 74 uspešno zaključilo projekt. Prebrali so 657 knjig.

Na uvodni prireditvi, 23. aprila, smo gostili Mileno Miklavčič, avtorico knjige Ogenj, rit in kače niso za igrače. Na zaključni prireditvi, 3. decembra, pa je bila gostja Meta Osredkar, avtorica kriminalke Umor v Šmihelski vasi. TA Tmin tours je izžrebani bralki podarila enodnevni izlet za eno osebo v tujino.

Dobre knjige.si NOVO v letu 2015

je portal, na katerem knjižničarji priporočajo kvalitetne knjige. Zasnovali sta ga knjižnici iz Nove Gorice in Kopra, kasneje pa so se jima pridružile tudi ostale slovenske knjižnice. V letu 2015 so tolminski knjižničarji prispevali štiri vpise o prebranih kvalitetnih knjigah.

Poletje pod brezo

V poletnih mesecih smo pod breze v atriju Knjižnice Tolmin zopet postavili stole in mize, da so uporabniki lahko posedali in listali dnevno časopisje (Beri pod brezo).

V atriju je poletje potekal tudi zaključek Pohoda po Kosmačevi učni poti (16. maj) in prireditev Dan joge (21. junij), predstavitev Slacklina (27. marec).

Tvoja, moja, naša knjižnica

Tudi v letu 2015 smo v oddaji Tvoja, moja, naša knjižnica, ki je na programu lokalne radijske postaje vsakih štirinajst dni, poslušalce obveščali o dogodkih na področju knjig, nagrajenih knjigah, dogodkih v knjižnici, knjižnih novitetah... V letu 2015 je bilo 23 oddaj.

Priporočamo

Kvalitetnejša dela po izboru tolminskih knjižničarjev smo predstavljali v radijski oddaji Tvoja, moja, naša knjižnica ter na spletni strani knjižnice, v knjižnici so bila dela razstavljena na posebnih policah in označena s posebno nalepko.

Tematske razstave

V letu 2015 smo pripravili več priložnostnih razstav gradiva na določeno temo (letni časi, Julijske Alpe v sklopu Tolmin – alpsko mesto, Morski teden v Knjižnici Tolmin,...), ob različnih prireditvah (5 x Povratna vozovnica, 4 x Poskrbite za svoje zdravje, ...) ali ob obletnicah znanih literatov in podobno.

Dnevi, povezani s knjigami

Ob svetovnem dnevu knjige (23. aprila) smo v soboto, 18. aprila, skupaj s Turistično Zvezo Gornjega Posočja organizirali Bukvarno, sejem rabljenih knjig in turistične literature. Na sejmu so sodelovali tudi posamezniki. Knjižnica je od 20. do 22. aprila prodajala odpisano gradivo.

Razni sezname

Za odrasle bralce smo pripravljali tudi sezname Knjižnih novosti, Glasbenih novosti in Filmskih novosti ter seznam revij za izposajo. Sezname so bili dostopni tudi preko spletne strani knjižnice.

Uporabnike smo s plakati v knjižnici in razstavljenimi knjigami opozarjali na literarne nagrade in obletnice slovenskih in tujih ustvarjalcev.

8.4 Prireditve

V letu 2015 je Knjižnica Tolmin v galeriji in atriju organizirala 42 različnih prireditev in dogodkov za odrasle in otroke (Poročilo o prireditvah v prilogi). 11 prireditev so v knjižnici organizirala razna društva. Skupaj je bilo 53 prireditev (kar je 13 prireditev manj kot lani) v skupnem trajanju 94 ur.

Otvoritev razstav in prireditev se je udeležilo 2.588 obiskovalcev (kar je 906 manj kot lani). Povprečno število obiskovalcev na prireditvi je 49 oseb (lani 53 oseb).

	Načrtovano			Izvedeno		
	Knjižnica	Ostali	Skupaj	Knjižnica	Ostali	Skupaj
Prireditve za odrasle	37	4	41			
bralna kultura	8		8	6		6
razstava	5		5	5		5
dokumentarna razstava	1		1	1		1
predstava	0		0	0		
film	1		1		1	1
glasba	0		0	0		
potopis	5	4	9	5	3	8
predavanje	13		13	12	2	14
delavnica	0		0	0	0	
prireditve	4		4	4	1	5
Prireditve za otroke	13	5	18			
bralna kultura za otroke	4		4	2		2
Razstava za otroke	1		1	1		1
ustvarjalna delavnica za otroke	2	5	7	1		1
predstava za otroke			0	0		0
prireditve za otroke	6		6	5	4	9
skupaj	50	9	59	42	11	53

Povratna vozovnica (2015/2016)

V letu 2015 se je začela že šesta sezona potopisnih predavanj, ki potekajo zadnji petek v mesecu v jesensko-zimskem času. Potovanje se je začelo oktobra s predstavitvijo Dolomitov, v novembru smo se s kajakom podali po Jadranskem in Jonskem morju, decembra potovali v Ugando, v januarju na Kitajsko in pot zaključili februarja na vlaku Transibirske železnice.

Poskrbite za svoje zdravje (2015/2016)

V sodelovanju z Zdravstveno vzgojnim centrom Zdravstvenega doma Tolmin organiziramo predavanja o zdravju in zdravem načinu življenja, ki potekajo tretji torek v mesecu.

V jeseni 2015 smo začeli že tretjo sezono. V novembru je o pravilnem nabiranju in uporabi zdravih rastlin predavala Sanja Lončar, v decembru je svojo knjigo Pogum na temo travm predstavila Sanja Rozman. V pomladnem delu sta sledili še predavanji Življenje po petdesetem o spremembah v klimakteriju ginekologinje Dragice Rejec Taljat ter predavanje o pomenu pravilnega dihanja pnevmologa Gaudencia Lucasa Triepea.

Razstave Mala galerija

Na razstavnem prostoru na vrhu stopnišča v Knjižnici Tolmin je bilo v letu 2015 pet razstav. Poleg dveh razstav domoznanskega oddelka so svoje fotografije na temo športa predstavili PUMovci, v avgustu je svoja likovna dela razstavila tolminska ustvarjalka Ada Klinkon, v sklopu prireditev ob 1000 letnici omembe vasi Volče je bila septembra razstava Vas med frontama (podatki v prilogi).

Prireditve in druge dejavnosti v Knjižnici Kobarid

Knjižnica Kobarid je ob slovenskem kulturnem prazniku že četrto leto zapored organizirala knjižni sejem, ki je potekal od 9. do 13. februarja. 27. februarja je Erika Brajnik imela predavanje Naturopatija in vzdrževanje zdravja.

V okviru šolskega projekta »Znajdemo se v knjižnici« so 12. oktobra četrtošolci in petošolci Osnovne šole Simona Gregorčiča Kobarid obiskali tri različne knjižnice. Knjižničarke v šolski knjižnici, Knjižnici Kobarid in Potujoči knjižnici so jim predstavile značilnosti posamezne knjižnice in postavitev knjižničnega gradiva. Učenci so izpolnjevali delovne liste in reševali uganke meseca. Sedmošolci so obiskali tudi Potujočo knjižnico.

V knjižnici so bile tudi tri razstave: z unikatnimi šivanimi, kvačkanimi in pletenimi izdelki so se spomladi in jeseni predstavile Nitke. Domoznanski odderek pa je ob 120 letnici smrti pripravil razstavo o Hrabroslavu Volariču.

Prireditve in druge dejavnosti v Knjižnici Bovec

V prazničnem decembru (18. 12.) je otroke v sklopu pravljic z Lisico Mico obiskala Rdeča Kapica iz Gledališča Kranj. Ob kulturnem dnevu (10. 2.) so knjižnico obiskali učenci OŠ Žaga in PŠ Soča. Knjižničarke so jim predstavile knjižnico, učenci so reševali uganke na temo Prešerna ter na koncu poslušali pravljico.

Bovško knjižnico so obiskale (5. 3. in 12. 5.) tudi skupini iz Vrtca Soča in Vrtca Bovec – Žogice. Po predstavitvi knjižnice so poslušali pravljico. Med jesenskimi počitnicami (30. 10.) so se otroci lahko udeležili ure pravljic Zverinice iz Rezije.

Od 7. do 11. septembra je bil v mali dvorani Kulturnega doma Bovec dobro obiskan Bovški knjižni sejem. 7. novembra je Božo Bradaškja v sklopu večerov Bovčani pišejo zgodbe otvoril fotografsko razstavo Odsev Trente.

Tri skupine predšolskih otrok iz Vrtca Bovec vsak mesec v knjižnici predstavi svoje izdelke. Knjižnica je ob raznih priložnostih pripravljala tudi priložnostne razstave gradiva.

19. novembra je v bovški knjižnici bibliotekarka izvedla izobraževanje na temo elektronskih knjig za šolske knjižničarke iz Posočja.

8.5 Domoznansko gradivo

Domoznanski odderek tolminske knjižnice je tudi v letu 2015 hranil, posredoval in načrtno zbiral vse vrste gradiva, ki z različnih vidikov obravnava področje občin Bovec, Kobarid in Tolmin oz. dela avtorjev s tega področja.

Ob jubilejnih obletnicah pomembnih lokalnih osebnosti je pripravil štiri dokumentarne razstave.

Podrobneje o delu domoznanskega oddelka v prilogi.

DEPO – zbirka digitaliziranega domoznanskega gradiva

V skladu s strateškim ciljem¹⁷, da povečamo najdljivost in dostopnost različnega domoznanskega gradiva smo nadaljevali s prilagajanjem prostodostopnega orodja Omeka za uporabo (prevajanje tako uporabniškega kot administrativnega vmesnika, predelava uporabniškega vmesnika za doseganje prijaznejše uporabniške izkušnje, preizkušanje primernosti in predelava raznih dodatnih vtičnikov...). Največ dela je vzelo iskanje najbolj učinkovite in prijazne rešitve za programsko zaščito avtorsko-pravno zaščenega gradiva na uporabniškem vmesniku orodja, ki ga ta v osnovi nima.

Primorci.si

Konec leta 2015 je bilo v biografskem spletnem leksikonu, ki ga skupaj z ostalimi primorskimi knjižnicami dopolnjujemo od leta 2012, 846 zapisov o osebnostih, ki so s svojim delom vplivale na vsa področja življenja na Primorskem. Od tega je Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin prispevala 235 zapisov o pomembnih osebah iz Posočja, kar je največ med vsemi sodelujočimi. V letu 2015 so bili narejeni le 3 zapisi.

8.6 Oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami

K sodelovanju v akciji Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, ki je sicer namenjena učencem 3. razredov, vsako leto povabimo tudi učence posebne šole in varovance VDCja Tolmin. Pravila akcije prilagodimo njihovim bralnim sposobnostim. V šolskem letu 2014/2015 jih je akcijo uspešno končalo 33, nagradili smo jih z družabnimi igrkami. Varovanci VDCja so sodelovali tudi v mladinskem festivalu Bralnice pod slamnikom.

Zaradi akcije Moja knjižnica in tudi sicer varovanci VDCja in učenci PŠ redno obiskujejo Knjižnico Tolmin.

Varovance VDCja je enkrat mesečno obiskovala tudi Potujoča knjižnica.

8.7 Strokovna pomoč in sodelovanje

Sodelovali smo s knjižnicama v Tolminskem muzeju in v Fundaciji Poti miru v Posočju.

Bibliotekarka, ki skrbi za nabavo e-knjig, je 19. novembra v Knjižnici Bovec za aktiv šolskih knjižničark Zgornjega Posočja izvedla izobraževanje na temo elektronskih knjig. Po ogledu bovške knjižnice je šolske knjižničarke zanimal predvsem postopek nabave in katalogizacije e-knjig, saj so tudi same naklonjene postopnemu uvajanju tovrstnega gradiva v šolske knjižnice. Izobraževanje je trajalo dve šolski uri.

V letu 2015 je knjižnica pri različnih prireditvah in projektih sodelovala s številnimi posamezniki in ustanovami.

¹⁷ Ukrep 1 Izgradnja zbirke DEPO z uporabniškim vmesnikom - zbirka digitaliziranega domoznanskega gradiva za doseganje CILJa 3: Izboljšanje najdljivosti in dostopnosti domoznanskega gradiva.

8.8 Ostalo

Izvedba ankete

V novembru 2015 je potekala obširna raziskava med člani, uporabniki in neuporabniki knjižnice, ki jo je izvedlo podjetje Interstat iz Maribora. Ciljna skupina so bili prebivalci treh posoških občin, starejši od 14 let. Raziskava je potekala preko spletnega in telefonskega anketiranja ter izpolnjevanja vprašalnikov v knjižnicah. Oddanih je bilo 503 anket, od tega je bilo članov knjižnice 338 (ali 67 %), 64 uporabnikov in 101 neuporabnikov.

Izvedba raziskave je bil eden izmed ukrepov, ki smo jih zapisali v Strateški načrt knjižnice za obdobje 2015-2020. Namen raziskave je bil izboljšati obstoječe storitve, prilagoditi razvoj knjižnice potrebam lokalnega prebivalstva ter ugotoviti realne možnosti za povečanje števila članov oz. uporabnikov.

Raziskava je pokazala, da so člani v vseh naših knjižnicah zelo zadovoljni s storitvami knjižnice. Vse naše storitve so prejele povprečno oceno nad nivojem zadovoljstva. Med vsemi so najvišje ocene zadovoljstva prejeli zaposleni v knjižnici. V prihodnje si člani želijo več prostora oz. dejavnosti za druženje in preživljanje prostega časa, večji obseg storitev preko spleta, bolj prijazno ureditev gradiva in lažji dostop do domoznanske zbirke. V prizidku Knjižnice Tolmin se jim zdi najpomembneje zagotoviti prostor za individualno delo, prostor za druženje, dvigalo in preselitev otroškega oddelka v pritličje.

Vzorec anketiranih je pokazal, da je med obiskovalci knjižnice približno 15 % uporabnikov. Nekateri med njimi uporabljajo samo storitve knjižnice, za katere ni potrebno plačilo članarine (npr. obisk čitalnice, prireditve, ...), drugi koristijo storitve knjižnice preko članske izkaznice druge osebe. Velika večina uporabnikov, ki so sicer dobro obveščeni o naših storitvah, se v knjižnico ne včlani zaradi pomanjkanja časa, preredke uporabe, 10,9 % zaradi plačila članarine. Uporabnikov, ki so izkazali vsaj malo interesa, da bi se v prihodnosti včlanili v knjižnico, je zelo malo.

Neuporabniki so najpogosteje navedli, da storitve knjižnice ne potrebujejo in je tudi nimajo časa obiskovati. Še najbolj bi jih zanimalo pregledovanje časopisov in revij v čitalnici oz. izposoja revij na dom.

Raziskava je torej pokazala, da so tisti, ki knjižnico uporabljajo, z njenimi storitvami zadovoljni, da pa v prihodnosti ne moremo računati na bistveno povečevanje števila članov.

Z rezultati ankete smo seznanili uporabnike in vse tri občine ustanoviteljice.

Brisanje neaktivnih članov

Na podlagi 15. člena Zakona o knjižničarstvu smo v začetku novembra iz evidenc izbrisali podatke o članih, ki knjižnice niso obiskali že več kot eno leto in so poravnali vse obveznosti do knjižnice.

Pred izbrisom je bilo v knjižnico vpisanih 7.325 članov. Dne 3. 11. 2015 so bili iz evidenc izbrisani podatki o 585 članih oz. 8 % članov, kar je 94 članov več kot v letu 2014 (Tolmin 359 članov, Kobarid 65 članov, Bovec 83 članov, Potujoča knjižnica 78 članov in Dostavna knjižnica 1 član).

Izterjava gradiva in dolgov

V letu 2015 smo že sedmo leto zapored izvedli izterjavo gradiva in neporavnanih dolgov pri bralcih, ki v obdobju od zadnje izterjave (jeseni 2014) kljub 4. opominu niso vrnili gradiva in poravnali obveznosti do knjižnice. Knjižnica je 20. 10. 2015 enajstim takšnim dolžnikom poslala obvestilo, da vrnejo gradivo in poravnajo dolgove, sicer bomo izterjavo predali podjetju za izterjavo dolgov Creditexpressu iz Maribora. Creditexpressu smo 12. 11. 2015 v izterjavo predali sedem.

Redna letna inventura

V začetku leta 2015 smo redno letno inventuro prvič opravili s pomočjo čitalca in SAOP-im programom za inventuro.

Sprejetje Strateškega načrta Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za obdobje 2015-2020

V skladu s 35. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. št. 111/2013) je naloga direktorja, da sprejeme Strateški načrt javnega zavoda za obdobje petih let.

Svet zavoda je soglasje k Strateškemu načrtu knjižnice za obdobje 2015 do 2020 podal na 6. redni seji dne 15. oktobra 2015 po pridobitvi soglasji vseh treh posoški občin.

Sprejetje novega Pravilnika o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin, Cenika, Hišnega reda in Pravil uporabe računalnikov in druge tehnične opreme v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin

Zaradi uvedbe članarine s 1. 7. 2015 je bilo potrebno sprejeti nove interne pravilnike.

Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja in Cenik je Svet knjižnice potrdil na svoji 5. redni seji 18. junija 2015. Ostala interna pravilnika je sprejela direktorica.

Sprejetje Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin

Knjižnica je že 17. 1. 2013 na vse tri ustanoviteljice poslala predlog sprememb Odloka.

Odlok so v prvem branju že potrdile vse tri občine (Tolmin Kobarid april 2013, Bovec februar 2015). Ker so se pred drugim branjem oz. potrditvijo po lokalnih volitvah 2014 zamenjali občinski sveti, sta občini Kobarid in Tolmin dali Odlok ponovno v prvo branje. Občina Kobarid ga je z vsebinskimi predlogi sprejela 22. 10. 2015, Občina Tolmin 28. 1. 2016. Drugo branje oz. sprejetje Odloka na vseh treh občinskih svetih se načrtuje v prvi polovici leta 2016.

Statut

Knjižnica nima Statuta, zadnji je Statutarni sklep iz 1984. Statut knjižnice v skladu s 30. členom Zakona o zavodih in 16. členom Odloka o ustanovitvi sprejema Svet knjižnice v soglasju z ustanoviteljicami.

Direktorica je pripravila osnutek Statuta in ga predložila članom Sveta. Svet knjižnice je sklenil, da se počaka na sprejetje Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin in se Statut pripravi na osnovi novega Odloka.

Načrt integritete

3. junija 2015 je skrbnica načrta integritete v skladu s 24. členom Smernic za izdelavo, uvedbo in izvajanje načrtov integritete na Komisijo za preprečevanje korupcije oddala predpisan e-obrazec Poročilo o izvedenih ukrepih iz Načrta integritete v obdobju od 2014 do 2015 ter vprašalnik, katere naloge so skrbniki načrta integritete dejansko izvedli v praksi.

Davčne blagajne

V skladu z Zakonom o davčnem potrjevanju računov je knjižnica z 2. 1. 2016 uvedla davčne blagajne. Za potrebe novega izdajanja računov smo v decembru 2015 izvedli vse potrebne postopke in zamenjali nekaj računalniške opreme.

8.9 Promocija knjižnice in dejavnosti

Objave v lokalnih medijih

Poleg redne radijske oddaje Tvoja, moja, naša knjižnica na lokalni radijski postaji je knjižnica štirikrat na leto o knjižnih novostih obveščala tudi gledalce internega TV-kanala TV Tmin.

Obveščanje

Informacije o dogodkih in dejavnostih v knjižnici ter vabila na prireditve smo pošiljali različnim medijem. Vsak mesec smo v tovarne, v javne ustanove in na mesta, kjer se zbira večje število ljudi, pošiljali plakate s koledarjem prireditev za tekoči mesec.

Na spletni strani in Facebooku smo objavljali novice o dogajanju v knjižnici. Širšo javnost smo o dogajanju v knjižnici obveščali predvsem preko e-pošte.

9 Sredstva in investicije

9.1 Sredstva, pridobljena na razpisih

V letu 2015 se je knjižnica prijavila na neposredni javni poziv Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa gradiva ter pridobila 17.020 € sredstev iz državnega proračuna. Poleti je ministrstvo temu dodalo še 1.200 € za nakup elektronskih knjig.

Knjižnica je na neposrednem pozivu Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa IKT v splošnih knjižnicah pridobila 4.310 € za nakup računalniške opreme.

V letu 2015 smo za projekt Primorci beremo po pokritju skupnih stroškov od Javne agencije za knjigo prejeli 125,86 €.

9.2 Sponzorstva in donacije

Agencija Tmin tours je za projekt Primorci beremo podarila enodnevni izlet za eno osebo v tujino.

Na stroške Miš založbe je v okviru Bralnic pod slamnikom tolminsko knjižnico obiskal danski pisatelj Alen Mešković in prevajalec njegovega prvenca Ukulele jam Damijan Šinigoj.

Različne založbe so nam podarile knjige, ki smo jih v okviru različnih akcij (npr. uganka meseca...) podarili našim bralcem.

Nekateri slikarji, ki so razstavljali v letu 2015, so knjižnici podarili likovno delo, ki bo del stalne likovne zbirke knjižnice.

9.3 Investicije in investicijsko vzdrževanje

Od planov za leto 2015¹⁸ nam ni uspelo uresničiti ureditve okolice knjižnice zaradi neuskladitve knjižnice, občine, upravne enote ter krajevne skupnosti o celostni ureditvi in namembnosti skupnega prostora.

V proračunu Občine Tolmin za leto 2016 so predvidena sredstva za popravilo dostopne poti do knjižnice.

V letu 2015 so bile v posameznih enotah realizirane naslednje investicije in investicijsko vzdrževanje (stroškovna realizacija v Prilogi I.).

	investicije	redno in investicijsko vzdrževanje
Knjižnica Tolmin	Računalniška in tehnična oprema: 8 x osebni računalnik s programsko opremo, prenosni računalnik, čitalec	Montaža zaščitne mrežice pod napušč strehe, popravilo kanalizacijskih odtokov v straniščih, popravilo knjigomata, zamenjava baterij v vhodnih vratih, tapiciranje stolov za prireditve, ukrepi za prilagoditev knjižnice slepim in slabovidnim osebam, izdelava črk v napisu imena knjižnice, zasaditev brez, izdelava klančine za službeno vozilo.
Knjižnica Kobarid ¹⁹		
Knjižnica Bovec	Računalniška in tehnična oprema: osebni računalnik, dva čitalca, tablični računalnik, mrežno stikalo, CISCO router Pohištvena oprema: 4 x zaboji za slikanice Ostala oprema: sesalnik	popravilo knjigomata
Potujoča knjižnica	Računalniška oprema: osebni računalnik, prenosni računalnik	manjša vzdrževanja vozila

Tolmin, 17. 2. 2016

Jožica Štendler
direktorica

Poročilo o delu Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin je Svet knjižnice potrdil na svoji 8. redni seji dne 25. 2. 2016.

¹⁸ Ukrep 1 Zasaditev dreves in ureditev okolice za doseganje CILJa 4: Obnova in vzdrževanje stavbe Knjižnice Tolmin

¹⁹ Namenska sredstva Občine Kobarid so se v letu 2015 v glavnem namenila za odplačevanje kredita za RFID sistem za izposajo in varovanje gradiva.